

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavlja:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejeman:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 550
na mesec 190

Izjava vsak dan zvečer izvešči nedelje in praznike.
Inserti veljajo: petoslopnica peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti itd. to je administrativne stvari.

Posebna številka velja 20 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 650
na mesec 230

za Nemčijo:
celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Klerikalni terorizem.

Časih so klerikalci mislili, da bo vsemu naprednemu gibanju na Kranjskem konec v tistem trenutku, ko dobe klerikalci deželni odbor v roke. A pokazalo se je kmalu, da je bila to velika zmeta. Odpor proti klerikalnemu početju rase po celi deželi in mogočnejše, kakor kdaj poprej je napredno gibanje danes. Poraz pri občinski volitvi in pri deželnozbornski volitvi v Ljubljani je klerikalce zadela v živo. Kako so se širokoustili, kako so bahali, da bodo naprednjaki pomandranji, pa so bili tako premagani in tepeni, da bodo pomnili še leta in leta. Zdaj poskušajo svoje oslabilne pozicije podpreti s terorizmom. Ze tako so etabrirali pravo strahovladno na Kranjskem. Klerikalci ne poznajo več ne pravice, ne poštenja, ne postave. Koder imajo moč, tam jo nesramno in brutalno izkoriščajo do skrajnosti. Zdaj so proglasili še politični boj. Brez vseh ovinkov oznanjujejo, da deželne uprave ne bodo vodili nepristransko in po postavi, ampak da bodo naprednjakom odrekli vsako pravico, zato ker so naprednjaki. Da vlada take bande ne razpodi in da vlada še ni razpustila deželnega zbora, je več kot čudno. — Dr. Zajec je kot deželni odbornik storil hudodelstvo zlorabe uradne oblasti in spada zaradi tega v kriminal, a vlada še ni razpustila deželnega zbora. Klerikalci proklamirajo popolno brezpravnost naprednih deželanov, očitno priznavajo deželni odborniki, da bodo postopali protipostavno in pristransko, a vlada gleda to mirno in ravnodušno, kakor bi bilo tako početje popolnoma v redu. Ali vlada ne čuti, da postane s takim ravnanjem skrivna klerikalnega početja? Ali vlada ne vidi, da pade tudi na njo odgovornost za klerikalne zločine, ker deželnega zbora ne razpusti? Faktično izvršujejo klerikalci politični boj, naprednjakov že davno, samo prikrivali so to z različnimi pretvezami. Zdaj pa so, hoteč terorizirati, vrgli zadnji plašč od sebe in proglasili največjo nemoralnost za svoje vodilno načelo. Ali more vlada to trpeti, ali more vlada tako lopovstvo dopaščati. »Justitia fundamentum regnorum« je zapisano na cesarskem dvorcu, a na Kranjskem menda to načelo ni več v veljavi, ker vlada še ni na klerikalno proglašanje odgovorila z razpustom deželnega zbora. — Klerikalcem daje vlada s tem pogum, da nadaljujejo s političnim bojkotom. Zdaj bi zopet radi terorizirali vso javnost z grožnjo, da noben liberalec ne dobi službe ne pri deželi, ne pri klerikalnih zavodih. To teroriziranje je važno le z moralnega stališča, ker zopet kaže, kako mislijo klerikalci do skrajnosti tirati brezpravnost liberalcev. Dejanjsko že zdaj ni noben liberalce dobil službe, če so jo imeli klerikalci oddati ali kvečjemu, če sploh ni bilo nobenega klerikalca ali odpadnika na razpolaganje. Klerikalci so dali liberalcu službo, kadar so ga potrebovali in si drugače niso znali pomagati, sicer pa nikoli. Svoje kreature, tudi če nimajo predpisanih izpitov, so vse preskrbeli, naprednjake pa sistematično odpravljajo. Celo Nemece in tuje klerikalce so navlekli v deželno službo, samo da ni bilo treba vzeti naprednih domačinov. Sploh pa si vsak pomaga če le more drugim, samo da mu ni treba služiti pri klerikalcih. Koliko je že deželnih inženirjev vrglo klerikalcem službo pred noge in šlo drugam. Sploh pa bodo imeli klerikalci za tistih par služb, ki jih imajo oddati, kmalu toliko klerikalcev na razpolago, da se bodo med seboj topli. Naprednjaki si bodo desetkrat premislili, predno pojdejo v službo, ki jih oddajajo klerikalci. Ali da se upajo klerikalci proglašati načelo, da slovenski naprednjak ne sme dobiti službe in javno prisegati, da se bo deželni odbor dosledno tega držal, to je, kar je za

javnost pomembno. Naj dobi tistih par služb, ki jih imajo klerikalci oddati, že kdorkoli, a da se proglašajo načelo, da jih naprednjaki ne smejo dobiti, ker ne pripadajo klerikalni stranki, to je škandal brez primere. Ker vlada ne stori svoje dolžnosti in ne razžene deželnega zbora, v katerem vlada ta rokovnjaška tolpa, morajo naprednjaki izvajati vse konsekvence. Oko za oko in zob za zob!

Novi vojaški zakon.

Dunaj, 24. maja.

Telegrafično smo že na kratko sporočili najvažnejše določbe novih vojaških zakonov, ki so bili danes predloženi ogrsko-hrvaškemu državnemu zboru. Pri nas v Avstriji je parlament razbit in vlada je bila primorana obelodaniti vsebino vojne reforme potom časnikov, da informira prebivalstvo o teh za vsakega državljanca tako važnih vprašanjih. Celo vojna reforma obstoji iz treh zakonov: 1. Novi brambni zakon; 2. novi vojaški kazenski proces; 3. zakon o reorganizaciji ogrske in hrvaške deželne brambe (honveda). Za avstrijske dežele prideta v poštev le prva dva predloga, ki bodeta takoj, ko se sestane nova zbornica, predložena parlamentu.

Na Ogrskem se je že danes proti novim zakonom razvila prav ostra opozicija, ki je izzvala v parlamentu, komaj da je končal minister Huzzi svoj kratki tozadevni ekspozé, upravne prizore. Košutovec in Justhovec — stranke takozv. osemindesetnikov — se pripravljajo na najostrejši boj ter hočejo porabiti vsa sredstva, da kolikor mogoče otežijo in zavlečejo razpravo vojnopravnih predlogov, o katerih izjavljajo, da so ogrski državi škodljivi in da pomenjajo novi udarec proti samostojnosti svetostefanske krone. Opozicija ogrskih »neodvisnih« je naperjena proti novemu brambnemu zakonu, ki »še vedno« vzdržuje skupnost armade ter proti prednosti, ki jo v novem kazenskem procesu še vedno živi nemščina pred madžarščino. Močna Khuenova večina bo pač premagala opozicijsko naprotstvo in tudi avstrijski parlament ne bo stal novim zakonom velikih težkoč — skoravno imajo vsi nemški poslanci dovolj poverja protiiti se koraku, ki združuje s potrebnimi in vse hvalvrednimi reformami — narodna nasilja. Toda o tem pozneje.

Najširše kroge bo zanimala pred vsem vsebina vojaških zakonov predlogov.

Novi brambni zakon.

Avstrijska vojna uprava že toži dolgo vrsto let, da je skupna armada naše velike monarhije preslabotna. Sklicevala se je na dejstvo, da postavlja Nemčija s svojimi 60 milijoni prebivalcev letno 280.000 rekrutov, Italija pri 33,5 milijonih 134.000 mož, da nas relativno presega Francija in tudi Rumunija. Že leta 1903 je zahtevala vojna uprava od parlamenta zvišanje rekrutnega kontingenta na 125.000 mož, toda zamanj; homati je na Ogrskem so takrat preprečile izvršitev te zahteve. In tako ima monarhija že od l. 1889. stalni rekrutni kontingent letnih 103.100 mož.

V novejšem času se je tudi pri nas pojavilo obsirno gibanje v prilog dveh letnih vojaških službe, ki je v Nemčiji uvedena že od l. 1893., oziroma definitivno od l. 1905. v Italiji od l. 1910, ter se je tudi na Francoskem popolnoma obnesla. Avstrijska vojna uprava se je po dolgoletnih študijah morala prepričati, da to, kar v drugih državah ne škoduje, tudi pri nas ne more biti armadi v kvar. Smatrala pa je, da zahtevajo nekatere vojaške stroke več kot dveletno vežbalno dobo in se je zato principijalno odločila za uvedbo dveletne prezenčne službe le pri pehoti, med tem ko obdrže kavalerija, jaha-

joča artilerija triletno, vojna mornarija štiriletno dobo. Zdelo se je vojaški upravi tudi baš o priliki uvedbe tako popularne reforme kakor je dveletna vojaška služba ugodno, da predloži parlamentu obenem zahtevo po zvišanju rekrutnega kontingenta, s katerim bi bilo mogoče spopolniti posamezne vojaške zbornice ter ojačiti mirovno število armade. Po njenih računih je potrebno, da se kompletirajo maloštevilne stotnije, ter primerno nadomestijo vrzeli, ki nastanejo v vojaških zbornicah s prehodom iz triletno v dveletno službo. Zato zvišuje novi brambni zakon rekrutni kontingent za 56.400 mož, torej od 103.100 na 159.500. Sporedno s spopolnitvijo armade pa hoče vojaška uprava tudi spopolniti deželno brambo, katere kontingent naj bi se dvignil od 91.313 na 28.000 mož.

Takojšnja uvedba dveletne službe brez vsakega prehoda — seveda ni mogoča, izvežbanost in pripravljenost armade bi preveč trpeli; zato je določen prehodni štadij treh let, ki bo vplival tudi na število rekrutnega kontingenta, ki torej doseže šele po treh letih polno število 159.500 mož. Od teh odpade 91.313 mož na avstrijske, ostali na ogrske dežele.

Naravno je tudi, da dveletna vežbalna služba ravno ne podpira vzgoje podčastnikov, vojaška uprava se peča zato z idejo ustvariti posebni materialno dobro zasigurani podčastniški zbor.

Stroški uvedbe dveletne službe znašajo za avstrijske dežele na enkratnih izdajah 4832 milj., na tekočih izdajah 4147 milj.; za zvišanje rekrutnega kontingenta pri deželnih brambi je potrebno 127 milj. enkratnih izdaj, tekoči stroški pa bodo v 7 letih sukcesivno narasli na 207 milj.

Novi brambni zakon uvaža tudi nekatere jako važne reforme glede nadomestne rezerve, odgoditve prezenčne službe, olajšav za absolutne raznih šol in glede enoletnega prostovoljstva.

Za uvrstitev v nadomestno reservo sta bila merodajna dosedaj dva principa, visoka številka srečke ter kvalifikacija »manj sposoben«. Ta dva principa bodeta odpravljena. Mesto njih pa pridejo novi predpisi za uvrstitev v nadomestno reservo, ki temeljijo na stvarnih razlogih, da naj se rekrutom, ki imajo skrbeti za rodbino, nadalje samostojni kmečki gospodarji in končno osebe, pri katerih pridejo podobne važne razmere v poštev zajamči zakonita pravica na službo v nadomestni rezervi.

Glede odločitve prezenčne službe bode v naprej veljalo, da morejo osebe, ki se pripravljajo za kak poklic prosiiti za odgoditve nastopa prezenčne službe do 1. okt. njihovega 24. leta. Pri enoletnih prostovoljcih se sme ta rok še podaljšati čez 24. leto.

Absolventom nižjih strokovnih šol (trgovskih, poljedelskih, obrtnih) je vseskozi zajamčena dveletna služba in sicer tudi v slučaju, da postanejo podčastniki. Isto velja tudi za absolutne 6. gimn. razreda, ki se niso podvrgli izpitu za enoletno prostovoljstvo.

Pravica enoletnega prostovoljstva bo v bodoče dostopna:

a) absolutom kvalificiranih srednjih šol;
b) absolutom 6. razreda teh šol, če so napravili primeren izpit;
c) izjemoma onim osebam, katerim bo radi njih izvrstnega tehniškega, literarnega ali umetniškega delovanja kot privilegij posebej priznana.

Sicer pa odpade dosedanja tksv. inteligenčna skušnija. Prostovoljci služijo principijalno v vseh strokah na državne stroške, ako sami ne žele služiti na lastne. Vsi pa bodo imeli pravico stanovati izven vojašnic.

Primerne olajšave uvaža novi brambni zakon tudi glede vojaških vaj in sicer pri rezervistih dož. bram-

be od 16 tednov na 14, pri onih rezervistih, ki so služili 3 leta od 12 na 11. Vojaško dobro kvalifikovanim osebam se bo lahko spregledala ena vaja, po devetem vojaškem letu se rezervisti redoma ne smejo klicati k vojaškim vajam.

Novi vojaški kazenski proces temelji v bistvu na avstrijskem civilnem kazenskem redu iz leta 1873. ter uvaža obtožilni princip, prosto uvaževanje dokazov, sodnijsko neodvisnost ter pri ustmenih razpravah načela javnosti in neposrednosti.

Vojna sodišča sestajajo iz stalnih sodnih zborov, katere tvorijo sodniki-strokovnjaki in lajki (častniki, vojniki) prisodniki. Funkcije državnega pravdnika izvajajo posebni v to določeni »sodni častniki«, ki pa niso strokovnjaki.

Kot vojno sodišče I. instance posluje brigadno sodišče (pri mornarici mornariško sodišče), v II. instanci divizijsko sodišče (admiralno sodišče) in kot najvišje sodišče najvišji vojaški sodni dvor. Te instance odgovarjajo civilnim okrajnim sodiščem, sodnim dvorom I. instance in najvišjemu sodišču.

Posebna interesna pa so jezikovne določbe novega kazenskega reda. Kot notranji in zunanji uradni jezik velja v principu vojaški službeni jezik, t. j. nemščina. V tem jeziku se morajo vršiti vsa zaslivanja, vse uradne izjave izven glavnih ali prizivnih obravnav. Pri teh pa je uporabnih v Avstriji običajnih jezikov tedaj dovoljena, če obtoženec službenega jezika ni zmožen in če tudi obtožitelj, zagovornik in člani sodišča razumejo dotični jezik.

Glede zagovorništvu in glede javnosti glavne razprave smo že telegrafično podrobneje poročali.

Preostaja nam le še, da preciziramo stališče demokratičnega naprednega Slovenca napram tem reformam.

Politična kronika.

Cesar zapusti najbrže začetkom prihodnjega tedna Gödöllő. Njegovo zdravstveno stanje se sicer ni zboljšalo, vendar pa ni nevarno. Treba je pa vendar velike previdnosti, ker je vladar star. Cesar se vrne na Dunaj. Kratek čas bo v Schönbrunn, odkoder se preseli v vilo Hermes v Lainzu. Poroča se, da mu je njegov telesni zdravnik dr. Kerzl svetoval, naj se kolikor mogoče varuje. Vladar se najbrže ne udeleži različnih slavnosti, ki se bodo priredile meseca junija.

Upravo države in dežel, kakor tudi drugih avtonomnih zvez hočejo reformirati. Cesar je v ta namen imenoval posebno komisijo, v kateri je tudi senatni predsednik upravnega sodišča dr. Ploj.

Stališče železniškega ministra Glomblinskega je po sodbi »Prager Tagblatt« zelo omajano. Povzročilo je pa to volilno gibanje v Galiciji, kjer bodo Vsepoljaki najbrže popolnoma poraženi. Glomblinski, ki je sedaj v sanatoriju, bo šel na daljši dopust. Vprašanje je le še, ali bo Glomblinski odstopil pred zasedanjem novega državnega zbora ali pozneje.

Lažki vseučiliščniki so imeli v sredo zvečer zborovanje. Referent je poročal o stanju laške pravne fakultete ter sporočil, da je dobil bivši državni poslanec dr. Bugatto od prizadetih ministrstev zagotovilo, da bo vlada takoj po otvoritvi državnega zbora predložila zakonski načrt glede ustanovitve laške pravne fakultete v isti obliki, kakor jo je sprejel proračunski osek. Sprejet bo najbrže šele jeseni. Sklenili so, apelirati na vse nanovo izvoljene laške poslance, naj delujejo z vsemi sredstvi in

eventualno tudi z obstrukcijo na to, da bo predloga še v julijemskem zasedanju sprejeta in da bo sedež fakultete v Trstu.

Bivša socialnodemokratična poslanca dr. Adler in Daszynski sta bila 20. t. m. pri notranjem ministru Wickenburgu ter ga prosila, naj skrbi zato, da se bodo volitve v Galiciji vršile tako, kakor predpisuje zakon. Daszynski je pri tej priliki opozoril ministra, da izboljšajo okrajni glavarji svojo uradno moč in da razpošiljajo volilem glasovnice, na katerih so imena vladnih kandidatov že natiskana. Vsled tega je Daszynski prosil ministra, naj se glasovnice tudi v Galiciji razpošiljajo čiste. Na dan volitev naj se ne prepoveduje agitacija v celi občini, temveč samo na volišču. Minister je obljubil, da bo vse potrebno ukrenil.

Lvovski grško-katoliški metropolit grof Szeptycki, kakor tudi škofje v Przemyslu in Stanislawu so izdali na vse grško-katoliške duhovnike pastirsko pismo, v katerem jih svare, naj se preveč ne vtikajo v volilno gibanje. V pastirskem pismu se pravi, da navadno škoduje ugledu duhovništva vmešavanje v politični boj. V poljskih političnih krogih se govori, da je vlada povzročila to pastirsko pismo, ker je rusinska duhovščina zelo eksponirana v protipoljski agitaciji. Naši vladi bi priporočali, da bi enako ukrenila tudi pri nas na Kranjskem.

Poveljnik turških čet v Albaniji Šefket paša je vsled neuspehov zelo deprimiran. Te dni se je hotel ba je usmrtiti. Neki poluradni črnogorski list meni, da je Šefket paša vsled tega tako razburjen, ker se je zavezal, da bo upor v Makedoniji zadušil do časa, ko pride sultan v Makedonijo.

Portugalski škofje so izdali pastirske liste, v katerih ostro napadajo provizorično vlado in izjavljajo, da novi zakon o ločitvi cerkve od države ne pomenja ločitve, temveč aneksijo cerkve od strani države. Ministrski svet je imel zaradi tega sejo in je sklenil, z vso energijo nastopiti proti škofom. V severnem delu dežele so pomnožili garnizije. Vlada opravičuje to s tem, da imajo španski zarotniki na španski meji dva tisoč najetih ljudi, ki bodo na prvi migljaj prekorčili mejo. Monarhisti računajo s tem, da se jim bodo prebivalci v severnem delu dežele pridružili. Vendar pa vlada izjavlja, da ne pričakuje splošne vstaje, temveč le lokalne nemire. Pripravila je pa vseeno vse, da zaduši vsako, še tako majhno gibanje zoper republiko.

V glavnem mestu Mehike je prišlo zopet do velikih nemirov in sicer vsled tega, ker se predsednik Diaz in podpredsednik Corral branita pred četrtkom odstopiti. Vojaki in policija so streljali na ljudstvo ter ustrelili več oseb. — »Berliner Tagblatt« se poroča iz Newyorka, da so vstasi pri zavzetju mesta Torreon usmrtili dvesto Kitajcev. Kitajski poslanik v Mehiki je vsled tega interpeliral vlado. Uvedli so strogo preiskavo.

Štajersko.

Dr. Benkovič — velik prijatelj ljudstva! Iz Mozirja nam pišejo: Kako blagoslovenega in usmiljenega zastopnika ima naše ljudstvo v dr. Benkoviču, to pričajo med drugim tudi njegovi računi, ki jih pošilja tistim, kateri imajo pri njem kaj opraviti. O teh računih utegnemo še kdaj več izpregovoriti. Danes povemo samo toliko, da je nekemu posestniku, ka-

teri je za njega pri deželnozborskih volitvah na živu in mrtve agitiral, računil za malobesedni brzojav 14 K, dasi je moral dr. Benkovič zanj izdati kvečjemu 2 K. To je prijatelj našega ljudstva!

Iz Maribora. Mariborski škof Miha Napotnik je posegel letos prvič v državnozborske volitve s posebnim »Pastirskim listom zastran državnozborskih volitev«, katerega morajo duhovniki čitati s lece 28. maja, oziroma »po potrebi« 11. junija. Škof se je v tem pastirskem listu popolnoma podal na politično polje; človeku se zdi, kakor da bi čital znova že davno prepletane in spravljene fraze »Slov. Gospodarja«. »Vera je v nevarnosti; laž je, če kdo trdi, da ni v nevarnosti.« Ljubi naš vladika, kdo jo pa spravlja v nevarnost? Ali ne tisti duhovniki, ki kakor dr. Jančič v št. Petru v cerkvi čitajo napisane volilne govore in razpravljajo o razlikah med eno in drugo politično stranko, sestoječo faktično iz samih katolikov? V listih čitamo, da je v Vojniku kaplan Zakošek tako vpil in zmerjal zadnji ponedeljek, da so se celo klerikalni kmetje pridružili, da ne gredo več v cerkev, katero politična hujskarija onečašča. Dr. Korošec govori o priliki križnih procesij volilne govore — proti katolikom. Ali škof Mihael ni čital navodil za volitve, katere je dal njegov nadpastir, solnograški nadškof? Mesto, da bi duhovniki, ki se sedaj prepirajo in prepejajo po gostilnah, oštel in jim ukazal, da se morajo vesti tako, kot se oznanjevalcem miru in ljubezni spodobi, pa se še duhovniki indirektno hujška k združbam in nasilnostim, katerih vidimo toliko v tem volilnem boju od katolikov proti — katolikom.

Drobne novice. Izvanredni občni zbor celjskega »Sokola« se vrši v četrtek, dne 1. junija ob 8. zvečer v Sokolskem domu. Na vspredu je med drugim volitev načelnika. Bratje, pridite polnostevilno! — V neprijetni položaj je došel orožniški stražmešter Hribernik v Podčetrtku. Ko je v nedeljo ponoči patroliral ob hrvaški meji, je naenkrat zapazil, da žene nek moč čez most pri Miljani vola na štajersko stran. Ko ga je orožnik poklical, je mož vola pustil in zbežal na hrvaško stran nazaj. Orožnik je na to vola gnal v Imeno med potjo se mu je splašil in ga potegnil v močvirnat jarek ob cesti, kjer je stal stražmešter z volom vred nad eno uro v vodi, dokler ni dobil pomoči. Tihotapstvo z živino naravnost provcita ob hrvaški meji in potem se čudimo, odkod pridejo k nam različne živinske kuge! — Pametna odredba. Mariborski mestni šolski svet je naročil vsem ljudskošolskim vodstvom, naj s poukom in kaznimi odvadijo šolarje od tega, da bi se v velikem številu udeleževali pogrebov, kjer delajo nemir, pohodijo grobove itd. — Umrl je v Studencih pri Mariboru gostilničar Orosel, star 70 let. — Iz Maribora nam poročajo: Te dni se je mudil tu generalni nadzornik za topničarstvo, nadvojvoda Leopold Salvator, da inspicira tukajšnji topničarski polk. Stanoval je v hotelu »pri nadvojvodi Ivanu«.

Iz Maribora. Na razna vprašanja odgovarjamo, da se vabila na veliko Ciril-Metodovo slavnost (11. junija) posameznikom ne razpošiljajo. Pri enakih slavnostih se namreč zbere tukaj na tisoče ljudi, katerih naslovi so nam večinoma neznani in nimajo torej posamezna vabila nobenega pomena. Pač pa bomo prosili posamezne župnike v različnih krajih, da to slavnost primerno razglasijo in jim pošljemo tudi primerno število vabil in lepakov. Pri tej priliki opozarjamo, da se oddajajo letos vstopnice že v predprodaji (30 vin.) ter prosimo one rodoljube, ki bi bili pripravljeni žrtvovati se za dobro stvar in prevzeti predprodajo, da se oglasijo pri našem tajniku g. Francu Majerju, trgovski sodrnik pri Gmbitschu. Vstopnice se bodo dobivale tudi v trgovinah pri g. Weixlu in Burešu. V dopolnilo zadnjega poročila naznanjamo, da bodo nastopili pri Ciril-Metodovi slavnosti tudi mariborski »Sokol«. Trgovsko društvo priredi razstavo »Trgovina XX. stoletja«, in med drugim veliki srečolov. One dobrotnike, ki bi bili pripravljeni prispevati kako darilce za srečolov, bodisi kako blago, steklenico vina ali rumu ali karsibodi, naj blagovolijo to poslati v trgovino g. Weixla. Čitalniški pevski odsek opozarja še posebej vse cenjene pevke in pevce, da se udeležijo pridno pevskih vaj, da bo nastop pri slavnosti tem impozantnejši. Vaje za mešan zbor so vsako sredo, za moški zbor vsak petek ob 8. zvečer.

Iz Ptuj. Na splošno željo prireditelji »Sokola« skupno z žensko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda veseloigro »Pri belem konjčku« v nedeljo, dne 28. majnika v Nar. domu. Da se more predstaviti nedeležiti posebno tudi kmetstvo ljudstvo iz okolice, vrši se predstava ob pol 4.

Čisti dobiček je namenjen za stavbo telovadnice in otroškega vrta. Svi- ra domači orkester. Pridite vsi, ki si hočete privoščiti vesel popoldan.

Koroško.

Vojaske nabori. V Prevaljah je bilo od 189 stavljencev 37, v Pliberku od 142 — 35, v Velikovu od 187 — 41 in v Železni kaplji od 103 — 14 potrjenih. V velikovškem okrajnem glavarstvu kaže torej od 1014 stavljencev 216 potrjenih.

Požar. Gostilničarju na Wispelhofu je pogorel hlev in gospodarsko poslopje. Živino se jim je posrečilo rešiti, toda ostalo je pogorelo do tal. Zavarovan je bil le za malo vsoto. Ogenj so zanetili otroci, ki so se igrali na hlevu z užigalicami.

Zaključek kurza za gorske vodnike se je vršil v Celovcu v nedeljo z zaključno skušnjo. Izprašani so bili sledeči vodniki: Feliks Lieber, Ferdinand Rayer, Anton Grönöger, Juri Lakner, Dom. Kellner, Izidor Spöttling, Gabriel Zorjsernik, Ivan Janšič in Anton Zorc. — Izmed teh je napravilo 7 vodnikov skušnjo s prav dobrim uspehom, dva pa z dobrim uspehom.

Pobegli dijak. V Celovcu je odšel dne 17. maja 17letni realce Jožef Markiseti, sin uradnika pliberskega rudnika ter se dosedaj še ni vrnil. Vzel je s seboj dva spričevala, denarja, kolikor se ve, ni imel.

Pri kopanju utonil. Kirchmajerjev hlapec iz Dveh cerkva se je šel v ponedeljek pri Tauchendorfu v jezero kopat. Komaj je bil oddaljen od obrežja par metrov, je nenadoma izginil s površja in se ni več prikazal. Zadel ga je brzokne srčna kap. Včeraj zvečer šele so našli utopljenčovo truplo.

Primorsko.

Najdbe v Skocijanskih jamah. V težko pristopnih Skocijanskih jamah je našel raziskovalec tržaškega naravoslovskega muzeja g. Savini v stopnicah in v kostni jami, ki sta najbrže z rovi zvezani, mnogo kovinskih predmetov. Posebno mnogo predmetov je našel iz časov bronove uporabe, med njimi bodala, meče in okraske. V kostni jami je odkril poleg mnogo kosti predtopniških živali tudi kosti pračloveka s kratko glavo, nizkim čelom in močno zadaj vzbočeno lobanjo. Udje so kratki in široki, redki zobje širle naprej.

Pri delu se ponesrečil. V sredo ob 3. popoldne se je 16letni Ivan Štolfa, doma iz Volčje a grada pri Komnu, ponesrečil pri delu na postaji južne železnice v Trstu. Delal je pri tlakovanju in pri tem mu je padel težek kamen na desno nogo ter mu palec tako močno razmesaril, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

Umor na Opčinah. Kakor smo poročali, je pred par dnevi neki Italijan Martinuzzi na Opčinah umoril 20letnega Ivana Tavčarja. Morilec je iskal ves dan žrtve in našel jo je v slovenski krvi. Sklenil je bil, da mora nekoga umoriti in za kraj svojega delovanja si je izbral Opčine, ker je bil siguran, da tam ne dobi Italijana. Sedaj pa proglašajo »Piccolo« Martinuzzi za blazne a. Blazen je bil res, a ne bolezensko blazen, marveč politično blazen.

Demonstracija. Po seji mestnega sveta tržaškega v sredo, je priredilo okoli 200 socijalnih demokratov, ki so se bili zbrali pred magistratom, malo demonstracijo. Klicali so »Evviva Pittoni« in »Abbasso la camorra!«, toda redarji, ki so prihiteli takoj na lice mesta, so jih razkropili. Večje nesreče ni bilo, niti aretiran ni bil nihče.

Lepa bolnišnica. V nedeljo zjutraj so na lesenem pomolu v Trstu zraven Stabilimento tecnico izpraznjevali, kakor po navadi, posode smeti. Naenkrat je eden izmed pometečev zagnal glasen krik, — med smetmi je našel ženske prsi zelo velikega obsega, ki so bile odrezane. Prva misel je bila seveda, da so prišli na sled velikemu zločinu, pozneje pa so dognali, da so bile odrezane v bolnišnici pri neki operaciji in da so prišle potem v smeti. Res lepa bolnišnica, takih slučajev pač ni jemati samo za malomarnost.

Ponarejeni potni listi. Na postaji državne železnice v Trstu so bili predvčerajšnjem aretirani Spasoje Perović, Tomo Milović, Ivo Mijat in Ivo Kovačević, vsi kmetje, oziroma dninarji iz Črne gore. Hoteli so se izseliti v Severno Ameriko in so imeli ali ponarejene potne liste ali pa potne liste, ki niso bili njih last.

Zaradi domačega prepira. Na zahtevo svojega tasta je bil v tork aretiran v Trstu 41letni trgovski pomočnik Ivan Zadnik, zaradi domačega pretepa. Pri tem je policija prišla na sled, da je Zadnik identičen s človekom, ki ga s tiralicco zasleduje ljubljansko sodišče zaradi neprestane kazni 2 mesecev zapore.

Ponesreba. Predvčerajšnjem so issledili in aretirali v Trstu 20letnega Frana Zancarja iz Pulja, ki je pred dvema meseci v imenu peka Ferdinanda Bertoša inkasiral 200 K in potem pobegnil.

Poskus samomora v bolnišnici. Neka prostitutka, ki je bila v Trstu v bolnišnici v oddelku VII., je skočila predvčerajšnjem iz drugega nadstropja na vrt. Razen več zunanjih poškodb je zadobila več notranjih poškodb.

Poskušanje samomora na policiji. 20letni mehanik Vinko Gareba, stanujoč v Zgornji Čarbolji št. 602, je bil predvčerajšnjem zjutraj aretiran. Ko so ga pripeljali na av. jakobski komisariat, je naenkrat potegnil iz žepa steklenico in hitro izpil njeno vsebino. Policija je poklicala takoj zdravniško postajo, ki je Gareba prepeljala v bolnišnico. V steklenici je bil pepelkov hipermanganat.

Poskušanje umora in poskus samomora. V Motovunu je čakal 21letni kmečič fant Anton Intignano na svojo ljubico, da je prišla po vodo, in ko je deklica prišla, ji je zasadil večkrat nož v hrbet, potem pa s'ekel v bližnji gozd, kjer si je z istim nožem prizadejal dve težki poškodb v trebuhu in dve nevarni rani na vratu. Pripeljali so ga v Trst v bolnišnico in ob enem aretirali. Deklica ni smrtno nevarno ranjena. Intignano pa pravi, da si težke rane ni prizadejal sam, marveč, da so ga orožniki tako razmesarili.

Stavka v Pulju. Pleskarji v Pulju so začeli stavkati, ker so izjavili mojstri, da ne morejo sprejeti njih zahtev po skrajšanju delavnega časa in po zvišanju plače.

Staroslovenski cerkveni jezik. V občini Klana v Istri je začel župnik Ivan Koruza naenkrat brati mašo v latinskem jeziku, namesto v staroslovenskem, kakor je bilo dosedaj v navadi. Ljudje so cerkev demonstrativno zapustili in izjavili, da se ne vrnejo v cerkev tako dolgo, da se služba božja ne opravlja v staroslovenskem jeziku. Sestal se je nato občinski svet, ki je župniku odredel vsa dohodke iz župništva. Novo Rimanje!

Poljedelski tečaj. V Pazinu se vrši meseca avgusta t. l. gospodarski tečaj za 21 do 25 hrvaških učiteljev na c. kr. vzornem gospodarstvu. Avgust je pač zelo neprimeren čas za tak tečaj in vsled tega bo najbrže tudi udeležba od strani učiteljev zelo pomanjkljiva.

Iz upravne službe. Namestništveni svetnik v Zadru Eligij Smiric je imenovan za dvernega svetnika.

Iz poštne službe. Poštna kontrolorja Natalij Hoppe v Dubrovniku in Abram Gjurković v Gružu sta imenovana za višja poštna kontrolorja v Splitu.

Razpisano mesto. Na c. in kr. šoli za pomorske vajence v Splitu je do 15. junija t. l. razpisano z nemškimi in hrvaškimi učnim jezikom primeroma zelo dobro plačano učiteljsko mesto, toda samo za neoženjene.

Dnevne vesti.

+ Ljubljanske občinske volitve. Poroča se, da je deželna vlada že resila klerikalni protest proti občinskim volitvam, in sicer da ga je odhila.

+ Premembe na deželni vladi. Nemški listi trde, da postane dvorni svetnik pri deželni vladi v Ljubljani grof Chorinsky deželni predsednik na Koroškem. Dalje poročajo, da odstopi deželni predsednik baron Schwarz še tekem letošnjega leta in da ima vladni svetnik Laschan največ upanja, da postane njegov naslednik.

+ Šusteršič v Preski. Doslej je ljubljansko okolico zastopal dr. Šusteršič v državnem zboru. To se pravi: bil je poslanec tega okraja in svojih volilcev se ni ugnel zanimati. Še toliko časa ni imel, da bi se bil sploh zmenil za svoje volilce. Zdaj, ko se bližajo nove volitve in ko kažejo različna znamenja, da tudi volilci spoznavajo, kako brezbriznega zastopnika so imeli, pa je začel dr. Šusteršič prav pridno bezlati po okolici ljubljanski in duhovniki napenjajo vse sile, da bi dr. Šusteršič rešili ogroženi mandat. Kako delajo dr. Šusteršič in njegovi agitatorji, se je pokazalo v nedeljo dne 21. t. m. v Preski. Zjutraj pri maši se je v Preski in v Sori oznanilo, da pride dr. Šusteršič. Znani župnik Brencce, katerega se večkrat meša, je oznanil, da bo dopoldan volitev (!) in da naj vsa- kdo pride ter pove, kakšnega mišljenja je, oziroma katere stranke je. Omenil je, da bodo pogubljeni vsi, ki Šusteršiča ne volijo. Dan poprej je Brencce posetil papirnico v Goricah. Šel je od delavca do delavca in agitiral za Šusteršiča. Delavcem je delil majhne zneske, menda po 20 vinarjev, preskočil pa delavce, o katerih meni, da niso njegovega mišljenja. Našli so se prezrti, ki so zatrevljali, da bodo Šusteršiča volili, ti so dobili po 40 vinarjev. Imena so na raspola-

go. Čudno pri tem je, da pripisuje vodstvo papirnice med delavnim časom agitirati in delavce ovirati. Na shodu je dr. Šusteršič vezal take otrobe, da res ni vredno, se z njimi pečati. Posebno zadovoljen pa ni bil. Od časa stavke v papirnici, ko so bili delavci po klerikalni stranki grdo zapeljani in oškodovani, tudi v medvodskem okolišu ni več tiste poslušnosti in udanosti kakor nekdaj. Tudi med prej najvernejšimi pristajši se je jel kolovodji stolček majati.

+ Državna oblast in Gostinčar. Splošno se ve, zlasti pa mora biti to znano sodni oblasti, da je bivši državni poslanec Jožef Gostinčar utekel iz Ljubljane in da se skriva pred sodnimi organi, da bi mu ne mogli dostaviti neke tožbe. Vkljub temu, da Gostinčarja že več tednov ni v Ljubljani in da razen njegovih zaupnikov nihče ne ve, kje se zadržuje, vendar še vedno fungira kot odgovorni uradnik za časa državnozborskih volitev v »Katoliški tiskarni« izhajajočega »Mira« in »Naše moč«. Vse to je državni oblasti — policijskemu oddelku deželne vlade in državnemu pravdnstvu prav dobro znano, a kakor se zdi, ne smatra niti ena niti druga oblast za potrebno, da bi proti Gostinčarju postopala tako, kakor vele- va zakon in kakor postopa proti naprednim časnikašem in naprednim listom. Lani sta se za par dni odstranila iz Ljubljane po svojih stanovskih poslih dva napredna časnikarja, pa jih je državna oblast — policijski oddelk deželne vlade in državno pravdnstvo — takoj prijel za vrat ter ju ovadila sodišču, ki ju je na to kaznovalo, kakor predpisuje zakon. A Gostinčarju in tudi Štefetu je svobodno, da se kot odgovorna uradnika odstranita iz Ljubljane, ne da bi se državna oblast za to zmenila. Ker menimo, da veljajo zakoni enako za vse državljane, opozarjamo na te slu- čaje gospoda višjega državnega pravdnika dr. Amschla v Gradcu ter prikažujemo, da bo on ukrenil to, kar iz nerazumljivih razlogov ni ukrenila oblast v Ljubljani.

+ Klerikalna hinavščina in klerikalna hudočelstva. »Slovenec« je zadnje dni brezstidno koval političen kapital proti bivšemu županu Hribarju, da je bila upokojenemu železniškemu oficijalu g. Svetku prodana hiša. Obrnili smo se do gospoda Svetka za pojasnilo v tej zadevi in prijel odgovor, iz katerega naj spozna javnost vso klerikalno hinavščino pa tudi vso hudobijo. Pismo, katero smo prejeli, se glasi: »Slovenec« napadi na ravnatelja Ivana Hribarja so neosnovani in hudobni, njegovo zavijanje oči zaradi moje nesreče pa je hinavsko. Jaz »Slovenec« pomilovanja prav nič ne potrebujem; to pa tem manj, ker me je s posesti spodila klerikalna »Ljudska posojilnica«. Stvar je kratko povedano, ta-le: Ravnatelj Hribar, ki je za svojega, takrat že davno polnoletnega sina, žrtvoval toliko, kolikor bi noben drug oče ne bil žrtvoval, najel me je v odvetniško pisarno sinovo za blagajnika z naročilom, da mora ves pisarniški denarni promet iti skozi moje roke. Poleg tega mi je naročil, skrbeti za to, da se odplačajo stari dolгови in da se ne bodo delali novi. Končno mi je bilo naročeno, ko bi kaj prav ne šlo, takoj poročati njemu. Nesrečne razmere, o katerih iz lahko umevnih razlogov tukaj ne bomo govorili, zakrivile so, da ogromne očetove žrtve niso imele popolnega uspeha. Žal, da nisem imel poguma, očetu to odkriti. Mesto tega sem sinu, svojemu šefu, ki je nad mano dobil neko moč; katere si še danes razložiti ne morem, podpisoval menice. In to je bila moja nesreča! Da bode mera nesreče polna, zarubila me je »Ljudska posojilnica« ter mi hišo neusmiljeno prodala. To ravnanje pokaže se v pravi luči, če se pomisli, da je »Ljudska posojilnica« vedela, da bi z odlogom ničesar ne bila izgubila. Ravnatelj Hribar je namreč, dasi ga ne zadene nikak obveza, poravnal dolgove, katere je napravil njegov sin, ko je bil že polnoleten, vendar je izjavil, da ni izključeno, da te dolgove poplača, kakor hitro se njegova premoženjske razmere spre- mene. Kdor ravnatelja Hribarja pozna, ve, kaj ta njegova izjava pomeni. Morebiti mu celo všeč ne bo, a vendar smatram za dolžnost povedati, da je ravnatelj Hribar ravno v dobi, ko mu je »Ljudska posojilnica« neusmiljeno podila s posesti, pokazal mi svoje dobro srce. — V Ljubljani, dne 25. maja 1911. Ivan Svetek.

+ Klavzura nun. Nune uršulin- ske ne smejo, kakor je znano, zapustiti brez papeževga, oziroma škofovega dovoljenja samostana. To dovoljenje se jim daje samo v posebnih, zelo važnih slučajih. Kako strogo se izvaja ta klavzura, je razvidno iz tega, da niso nune smele iz samostana niti takrat, če sta jim umrli oče in mati. Lani so imele nune risarski tečaj. Po končanem tečaju so posle, da bi se jim dovolilo, da bi si smele z gojenkami v naučne svrhe ogledati deželni muzej. Pričakovale so, da se bo tej njihovi prošnji ugodilo. Toda

došla je rešitev, da jih cerkvena oblast pod nobenim pogojem ne more odvezati klavzure. A letos! Letos nune niti prošle niso, da bi jim ob času občinskih volitev ljubljanskih dovolili zapustiti samostan in iti na volišče. Prišel je samo ukaz od zgoraj: »Marš iz samostana na volišče« in nune so se morale pokoriti. Tako je bilo letos, lani seveda je bilo to drugače.

+ Promocija. Dne 27. t. m. bo na vseučilišču v Pragi promoviran doktorjem medicine gosp. France Toplak. Čestitamo!

— »Glavna posojilnica.« Obravnavajo proti dr. Hudniku in drugim, ki so obtoženi zaradi »Glavne posojilnice«, se začne v torek dne 6. junija in bo trajala ves teden. Obtoženi klerikalni revizor Jožef si je izbral za zagovornika dr. Pegana. Ta je zagovorniško tudi prevzel, pa je zopet — odložil.

— Znani agent Passegger, doma nekje na Koroškem, ki se je največ pečal s posredovanjem posojil, je bil aretovan v Mariboru in včeraj pripeljan k deželnemu sodišču v Ljubljano. Passegger je obdolžen, da je ponaredil neko menico ter jo spravil pri »Glavni posojilnici« v denar.

— Jugoslovanska Enciklopedija. V prostorih »Matiče Slovenske« se bo vršila v soboto 27. maja ob 6. zvečer seja, kjer se bo razpravljalo o literarnem abecedarju, ki ga je sestavil dr. Janko Šleibinger.

— Umrl je snoci v mestni hiralnici Radeckega veteran g. Franc Zirkelbach, v 86. letu starosti. Udeležil se je raznih bitk od leta 1849. nadalje. Pogreb bo jutri ob 2. popoldne iz mrtvašnice od Sv. Krištofa na pokopališče k Sv. Križu. Naj v miru počiva eden zadnjih Radeckega veteranov!

— Umrla je v Ljubljani, na Rimski cesti št. 13 ga. Marija Oblak. P. v m.!

• Po prstih jih je dobil — kdo? — no, kakor smo naprej vedeli, naš kaplan Edvard. Ljudje pravijo, da je bil ves poten, tako sta orala z župnikom zaradi njegovih pamfletov v »Slovenec« in »Domoljubu«. Komaj dihamo v teh težkih razmerah. Ali ne veste, da je sorska afera še v krvi našim ljudem? Kako samozatajevalno delujem jaz, nočem poznati ne liberalca, ne klerikalca! Nekako tak je bil uvod »levitov«, ki jih je bral g. Finžgar kaplanu Šimniju. »Vi pa izživljate župljanca, izživljate jih v časopisu, tu jih javno zmerjate, očitajte... Kaj Vam je mar g. župnik Berce? Znano vam je, kot meni, da je iskati začetka nesrečni sorski aferi v Preski, tam se jo je brezvestno netilo, v Sori se je pravico križalo, v Preski pa krivico odlikovalo«. Oprostite g. župnik, se je opravičeval kaplan Edvard, »jaz nisem mislil tega storiti, ali preški župnik Brencce ni dal miru preje, kot da sem mu obljubil pisati, imam priče!« Ali ne poznate Brencce?! Saj vam je znano, da mu tista luknja pod baroko na temenu ne da normalno misliti. Da ste vi moj kaplan, to je njegovo delo, ker si je mislil, da dobi v vas zanesljivega vo- huna... Brencetu ni ljubo, da bi bil na Sori mir. Kar ste vi storili, se ne da nestorjeno napraviti, dalo pa bi se vsaj malo popraviti in oblažiti in to je nujno potrebno, ker naši možje ne bodo pustili nezakazovanega grdega nastopanja vašega, dvomljive vrednosti je pa tudi vaša duhovniška čast, če žugate duhovniku — župniku, ki ima tu domovinsko pravico, s kre- menom, ako pride domov v družbo tistih, ki ga spoštujejo. Naročam vam, da prosite odpusčenja vse, katere ste razžalili in jim daste tudi primerno zadoščenje!«

Potujoči volilni odbor, das wannernde Wahlkomitee, so imenovali župnika Brencce duhovniki še takrat, ko je pasel ovce Sv. Gregorja. Sicer je bil pred četrtsotletjem kakor »vedanec« istočasno v raznih krajih telesno navzoč, tudi je razpil svoj svoje duševne zmognosti, da so dosegle sedaj vrhunec popolnosti, ali največjih nesmrtnih njegovih del ne smemo prepušiti pozabljenosti sveta, to je, kar povedo tri besede: potujoči volilni odbor. Celi ljubljanski škofiji je določeval ob volitvah kandidata, dopisaval je Gorenjski, Dolenjski in Notranjski in vse to delo je vodil s svojo roko. Ta žegnani potujoči volilni odbor brenči zopet po medvodski občini, dere se, kakor sra- ka, dr. Šusteršičevim backom obeta nebeško kraljestvo, vsem nasprotnim volilem pa žuga s peklenjskim kvartirjem, veste doli, kjer je Lucifer, sam rogati Lucifer, ki mu gori plamen, veste živ plamen, — no strašen živ plamen iz žarela, doli pridejo vsi baraboni, vsi baraboni pridejo doli in že na svetu zavrnili liberalci, ti pridejo za flašter, tulili bodo tudi pogubljeni demokrati, prav jim je! kaj ne, prav jim! mi pa bomo izvolje- ni, oh, pred trnom, pred samim, veste, doktorjem Šusteršičem na večne čase — veste — amen!

Poročil se je 20. t. m. gospod Jo- sip Dolgan, nadučitelj v Stude-

nem pri Postojni z gospico Marico Carli, učiteljico. Cestitamo!

Umrl je v Cerknici zasebnik g. Franc Milavec. P. v. m.!

Napad. Posestnikovega sina Miha Plestenjaka iz Brezlj je nedavno, ko je šel po noči domov, na cesti pred neko gostilno v Brezljah brez povoda napadlo 8 fantov iz Dobrave in ga preteplelo tako, da je dobil precej težke poškodbe na glavi.

Iz Mokronoga. Trta je pri nas že jako lepe odgnala močne mladice, ki so okrašene z mnogobrojnimi grozdiki, žal, da se pa nevihte tudi že oglašajo tako zgodaj. Po raznih krajih je že padalo ledeno zrnce, a 23. t. m. zvečer ob približno 9. uri se je tudi toča oglasila pri nas, ter po bližnjih vinogradih že pokazala sledove. Res žalostno za ubogega vinogradnika, kateri še lanske udarce tako hudo čuti!

Zgodnji cvet. V sredo popoldne se je priklatil na južnem kolodvoru nek 10letni fantlin ter hotel vlomiti na peronu v predal, kjer se prodajajo listi, a je bil opažen po nekem inženirju iz Sušaka ter izročen stražniku. Tudi njegov tovariš, ki je taval pozneje po peronu, je bil aretiran. Tudi se je dogotal, da se je bil starejši deček vtihotal pred nekaj dnevi v nek hotel in ukradel sobarici 36 K vredno uro, katero je zastavil za 7 K, denar pa zapravil pri slaščičarjih. Policija je oba malopridneža izročila staršem v domače kaznovanje, ki pa starejšega ni nič poboljšalo, kajti včeraj se je zopet pri oknu splazil v Glinški ulici v neko stanovanje ter tam ukradel samokres. Izročili so ga zopet staršem.

Zakopan zaklad. Neki prodajalci čevljev je bil meseca februarja ukraden iz nočne omarice bankovec za sto kron, pred kratkem pa 5 bankovcev po 20 kron. Po ovadbi je policija dognala, da so tatvino zakrivali trije mladi fantje, ki so hodili tja v obisk, katere je policija aretirala, in ker niso begosumni, jih je po izvršeni predpreiskavi zopet izpustila na prosto in prijavila državnemu pravdniku. Prvi denar so bili že pognali, od zadnje tatvine so ga bili nekaj zapravili, nekaj pa zakopali v klet, kjer so ga morali vpričo policije odkopati.

Aretovan je bil v torek 34letni nevarni tat Andrej Kovac iz Ihana v kamniškem okraju, ker je po mestu prodajal zlate prstane in srebrno uro. Kovac je bil že 12krat predkaznovan in se sumi, da je v starem vojaškem skladišču vlomil in neki stranki pokradel za 423 K raznega perila in več drugih reči. Tudi v kamniškem okraju ga sumijo dveh vlomov. Oddali so ga delalnemu sodišču.

S ceste. Ko je predvčerajšnjem posestnik Matija Ponikvar v Florjanski ulici spregal konja, se mu je ta splašal in bi se bila lahko pripetila velika nesreča, ko bi ne bil voznik takoj ustavil nasproti prihajajočega električnega voza.

Kolo ukradeno je bilo včeraj popoldne iz veže hiše št. 14 Pred škofijo čevljarstvu pomočnik Jakobu Mikužu iz Brega pri Borovnici. Kolo je znamke »Domovina« in ima na zvoncu napis »Vrhnikar«. Vredno je 130 K.

Izgubil je šolski učenec Gustav Brückner žepno tulo uro. — Nek gospod je izgubil 30 K vredno sprehalno palico.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 10 Hrvatov in 2 Bolgarov, nazaj je prišlo pa 40 Hrvatov in 8 Slovencev. 25 Hrvatov se je odpeljalo v Buchs.

Društvena naznanila.

Sokolskemu tekmovalnemu sklahtu v korist vprizore jutri zvečer ob 8. uri v areni Narodnega doma ljubljanski diletantje narodno igrjo: »Deseti brat«. Po predstavi ples in prosta zabava. Vstopnina 40 vin. — Dolžnost vsakega poštenega Slovence in Slovenke in vsakega pravega Sokola je, da poseti to prireditev in pripelje s seboj svoje prijatelje ali družino. Zabave bo dovolj. S tem pokaže simpatije vrlim diletantom, v prvi vrsti pa našemu Sokolstvu. — Torej jutri vsi v Narodni dom v areno!

Odbor društva slovenskih trgovskih potnikov ima v soboto, dne 27. t. m. ob pol 9. zvečer svojo sejo v društveni sobi v hotelu »Ilirija«. Rešiti je več važnih točk.

Zveza slovenskih odvjetnikov je imela včeraj popoldne ob 10. uri svoj redni letni občni zbor v dvorani magistrata. Iz poročila odbora, ki so ga podali predsednik dr. Karel Triller, tajnik dr. Janko Žirovnik in blaginjak dr. Alojzij Kokalj, povzamemo samo najvažnejše točke. Število članov je ostalo neizpremenjeno ter ima društvo blizu 100 članov. Društvo se bori v prvi vrsti za enakopravnost slovenskega naroda z nemškimi narodom, izključeno pa je, da bi to moglo doseči v sedanjem političnem položaju, zlasti pa pod Hohenburgerjevim sistemom. Ravno iz tega vidika pa misli društveni

odbor, da tudi še ni prišel čas, da se provocira odločba vrhovnega sodnega dvora glede rabe slovenskega jezika pri sodiščih, dasiravno je bila 24. aprila 1910 publicirana v »Gerichtshalle« razsodba vrhovnega sodnega dvora z dne 24. decembra 1909 R. II. 922/9, ki izrecno poudarja, da je stvar judikature odločati, v katerem jeziku se mora vršiti sporna razprava ter pisati zapisnik, dočim stoji ravno isti sodni dvor v svoji odločbi z dne 8. marca 1910 R. VI. 90/10 na stališču, da ima v tem oziru odločilno besedo samo justična uprava.

— Z ozirom na to je zveza odločila akcijo v tej zadevi na poznejši čas, pač pa so se zavzeli pri vseh poslahih, ki so bili člani proračunskega odseka, da se zavzamejo za to, da se izpolnjuje § 27. statuta za vrhovni sodni dvor tudi glede Slovencev. Tozadnja resolucija, ki jo je postavil senatni predsednik dr. Ploj, je bila sprejeta dne 7. junija 1910 z 22 proti 13 glasovom v proračunskem odseku in z veliko večino 23. junija 1910 tudi v plenumu poslanske zbornice. Da se izpolnjujejo določbe te resolucije, za to justično ministrstvo ni storilo gotovo ničesar, pa tudi vrhovno sodišče nima toliko spoštovanja pred lastnim statutom, da bi ga tudi dosledno izvajalo. S tem pa pada ugled avstrijskega pravosodstva. Glede nabiranja podatkov o krivicah, ki se gode Slovencev na polju pravosodstva, se je odlikoval zlasti dr. Janko Brejc za Koroško in vedno bolj se kaže potreba v posebni spomenici podatki sliki kričočih razmer v pravosodnih uradih. Glavno delo ima društvo na polju jezikovnih pritožb, katerih je bilo od zadnjega obnega zbora vloženih 61 med njimi 7 urgenc prejšnjih pritožb. Od teh je bilo ugodno rešenih 11, neugodno rešene 3, nerešenih pa 47. Društvo pa ima v celem nad 200 pritožb, ki še niso rešene. V zadnjem času pa so začele nekatere oblasti črpati celo šikanirati in mu odrejati kompetenco za pritožbe. Prva taka oblast je bilo okrajno sodišče v Ptuj, društvo se je nato pritožilo na okrajno sodišče v Maribor, ki je pritožbo ugodno rešilo in izdalo tozadevno naročilo na okrajno sodišče v Ptuj. Po tej prvi šikani je prišlo okrajno glavarstvo zopet v Ptuj, zveza se je pritožila na namestništvo v Gradcu, pritožba pa je ostala brezuspešna in sedaj ne preostaja nič drugega, kakor dirigirati pritožbo na ministrstvo notranjih zadev. Od druge strani zopet zahtevajo kolkovane pritožbe in tako naprej, šikana za šikano. Zveza slovenskih odvjetnikov je imela v preteklem poslovnem letu 940 kron dohodkov in 187 kron 90 v izdatkih, prebitek znaša tedaj 752 K 10 vin. Društveno premoženje znaša sedaj 6177 K 07 v brez obresti na hranilnih knjižicah, ki so se natekle v zadnjem času. Predsednik je pozdravil nato zlasti zunanje člane, dr. Hrašovec iz Celja, dr. Rozina iz Maribora, dr. Gosak iz Celovca, dr. Valjavca z Dunaja in predsednika kranjske odvjetniške zbornice dr. Majarona. Sklenilo se je po daljši debati, katere so se udeležili dr. Kokalj, dr. Valjavac, dr. Pirca, dr. Majaron, dr. Triller in dr. Rozina, da se pooblašča odbor sestaviti interpelacijo, ki jo naj izroči takoj po skliканju novega državnega zbora kak državni poslanec zakaj se resolucija, sprejeta v proračunskem odseku in plenumu poslanske zbornice, ne izvršuje. Kadar se snidejo odseki se mora tudi na novo skleniti taka resolucija in odsek mora zahtevati odgovora. Istotako se naroča odboru, da naj priklupi tej interpelaciji tudi še drugo, kaj namerava ukreniti sodna uprava, da se razsodbe o prizivih izdado tudi v slovenskem jeziku, da se pride v okom brezpomembnim prestavam od strani podrejenih sodišč. Odbor naj to vprašanje preštudira in potem zahteva v interpelaciji kar najbolj varuje pravice slovenskega jezika. Izvoli se nato odsek, obstoječ iz članov dr. Voduška, dr. Schweitzerja, dr. Pirca, dr. Šviglja in dr. Zupanca, ki naj prevzame pripravljalna dela za penzijski fond. Društvo »Pravnik« se nakloni podpora 2000 K za izdajo slovenskih zakonov ter se društvo »Pravnik« opozarja posebno na trgovski zakonik in menični red. Pisarnišku osobi predsednikove pisarne se nakloni 100 kron in osobi blaginjakove pisarne 50 kron odškodnine. Slede nato referati, ki jih pa zaradi pomanjkanja prostora ne moremo priobčiti. Referiral je za celjski okraj dr. Hrašovec, za mariborski okraj dr. Rozina, za Koroško dr. Gosak. Pri sledečih volitvah so bili izvoljeni za predsednika dr. Karel Triller, za odbornike dr. Josip Kušar, dr. Fran Zupanc, dr. Alojzij Kokalj, dr. Janko Brejc, dr. Juro Hrašovec, dr. Valentin Kršper, dr. Otokar Rybář, dr. Viljem Schweitzer, za revizorje dr. Tavčar in dr. Tekavčič, nakar je predsednik z zahvalo vsem navzočim zaključil občni zbor ob 1/2.

Društvo jugoslovanskih železniških uradnikov je imelo 25. maja v hotelu »Ilirija« društveni shod, na katerem je poročal g. Ivan Zorc iz Trsta o službeni pragmatiki za državno-železničarje, grajal nedostatke te

pragmatike, s katero so posebno oškodovani akademično izobraženi uslužbenci pa tudi v marsikaterem oziru uradniki drugega statusa. Krivična in nevarna je obenem določba, da pridejo bivši častniki takoj v status II. b, v isto kategorijo, kakor srednješolski absolventi. Dogodili so se v tem oziru že sedaj nekateri slučaj in ti se bodo od dne do dne množili, da zapuste častniki svoje službe in vstopijo k železnici. Tako je neki nadporočnik postal takoj pri svojem vstopu adjunkt in neki poročnik je bil takoj sprejet s 50 K mesečnega adjuta, dočim morajo izhajati absolventi srednjih šol s 60 vinarji za pisarniške potreščine. Tudi razširjenje ravnatelstvene kompetence odpira politični korupciji na stečaj vrata s tem, da spadajo odslej v kompetenco ravnateljstva dobave in podpore dobrodelnim zavodom. Ravnateljstva pa stoji v najožji stiki s Volksratom in razumevno je, kam se bodo iztakale odslej naprej podpore. Tudi to, da si je pridržalo železniško ministrstvo izventurno napredovanje pomenja v principu korupcijo, vendar pa je novi sistem veliko boljši, kakor je bil dosedanj in vsled tega ga je smatrati za pridobitev. Vsaj največji korupciji je s tem sistemom odvzeta prilika, dasi je tudi v naprej mogoča korupcija v malem. — G. Kežar iz Maribora je orisal stališče uradnikov južne železnice napram avtomatičnemu avanzmaju, ki mora priti sedaj v veljavo tudi pri južni železnici. Južno-železniško uradništvo mora avtomatično akceptirati samo pod tem pogojem, da se leta 1907 in 1910 pridobljene pravice ne kratijo, kar pa je zagotovljeno po odločbi južno-železniškega ravnateljstva zato uvedbi avtomatike pri južni železnici tudi ne bodo postavili nobenih zaprek in sprejmejo tudi institucijo javne kvalifikacije, ki je še vedno boljša kakor dosedaj prakticirana tajna kvalifikacija. V debato je poseglo še več železničarjev, med njimi tudi g. Mohorko z Zidanega mostu. Sklenila se je nato naslednja resolucija, ki se pošlje personalni komisiji: Avtomatika se sprejme z rokom 1. januarja 1911. Vsa že zagotovljena krajsanja se imajo uračunati že pri prihodnjem, po novi avtomatiki normiranem napredovanju toliko časa, da bodo izčrpana. Onim tovarišem, ki so 1. januarja 1911 napredovali vsled krajsanja, pa bi bili napredovati po novi avtomatiki normalno se mora že uračunjen krajšanje povrniti pri hodnjem napredovanju. — Sklenilo se je da nato, društvo jugoslovanskih žel. uradnikov ne dela nikakih ovir fuziji z »Zvezo« najbolj demokratični podlagi; vtem pogledu se izreka podružnična Ljubljana in zastopniki zidandmoške podružnice, da se odpust zahtave razdelitve na posamezne sekcije. Upati je tedej da pride že v na krajšem času o fuzije.

Razgled po slovanskem svetu.

— Slavnost 50letnice pevskega društva »Hlahol« v Pragi. (Dalje.) Popoldne se je vršila zopet vrtna veselica na Žofinu, a obenem v veliki Žofinski dvorani koncert posameznih pevskih zborov, katerih je nastopilo 16 in sicer iz Varšave, Ljubljane, Zagreba, iz Moravske in drugih krajev češke dežele. »Slavec« je zapel F. Juvancev »Rožmarin« in je bil zbor že pri nastopu burno pozdravljen, a po dovršenem izvajanju ni hotelo biti ploskanju priznanja ne konca ne kraja, dokler ni nastopil drugi zbor. Po koncertu so pevc skupno zapeli na vrtu Tovačevskega »Vlasti« in Bendlov »Svoji k svojim«. Zvečer je bila v dvorani na Žofinu predstava »Hlaholovega kružka« »Lijak«. — Znano je, da vsekdar kadar ima »Hlahol« kako prireditev na prostem (ob tej slavnosti je bilo izjemoma ves čas lepo vreme) tedaj vedno dežuje, od tod velekomična igra lijak (ploha), satira na društvo samo. Po predstavi se je sešel »Hlahol Vinohradsky«, »Slavec« in »Kolo« v novem z vsem komfortom zgrajenem Klofačevem hotelu pri »Zlati goski«, na Vavčavskem trgu, k bratskemu sestanku, potem pa zopet v Kralj. Vinohrade k »Trunečku«, kjer so nas do ranega jutra zabavali razni češki umetniki, »stare visokošolske hiše«, med njimi celo s 22 semestri, ter naši vrli slovenski akademiki, ki so bili, osebito »Ilirija« in »Adrija« ter »Klub slovenskih tehnikov« vedno naši zvesti spremljevalci, a naših sprejemov in oficijelnih nastopov so se udeleževali tudi druge slovenske in češke akademične korporacije. V sredo popoldne, še kratak pogled na pomosne Kralj. Vinohrade in zlato matičko Prago in treba se je bilo posloviti od naših tako milih in gostoljubnih prijateljev, bratov in sester, ki so s svojo ljubeznjivostjo naravnost tekmovali med seboj in se zopet zbrali na kolodvoru, da slednjič stisnejo bratsko v roke. S cvetjem v rokah, solzami v očeh smo se ločili in vlak je že odhajal, ko so nam še vedno mahali robc

in roke v pozdrav ter obojestranski klici »na srečno svidenje«, »na shledanou«.

Dalje prih.)

Izpred sodišču.

Izpred prizivnega kazenskega senata v Mariboru.

Pred označenim senatom se je vršila pod predsedstvom nadsvetnika Fraidla prizivna razprava Grilca. Jagoditsch, ker je ta obdolžil prvega, »da svoje žrtve najprej opijsani, jih zvabi potem v zaprte sobe in jih pri igri z nepošteno igro oskubi.«

Ta obdolžitve se je izkazala za popolnoma neresnično in je obsodil prvi sodnik Jagoditscha milostno na 100 K globe.

Nemškiur Jagoditsch se je obrnil na Fraidlov kazensko - prizivni senat in se je pritožil. Njegov zastopnik dr. Faleschini je utemeljeval priziv s tem, da je kaznivost zato ugasnila, ker je bil Jagoditsch primoran k tej obdolžitvi. Pri kazenski obravnavi ca. Grilca zaradi hudodelstva po § 201. k. z. je bil zaslišan kot priča in in ga senat vsled upora Grilovega zastopnika ni dopustil do prisega. Da dokaže torej svojo verjetnost, bil je torej primoran Grila obdolžiti in ovaditi.

Zastopnik zasebne obtožbe dr. Rosina dokumentira perversnost zagovorniške argumentacije in pravi: »Res je, da se Jagoditscha v pravdi ca. Gril ni zapriseglo zaradi silnega sovraštva. Res pa je tudi in pribito v kazenskem aktu ca. Gril, da se je Jagoditschu takoj nepobitno dokazalo, da je nezaprseženo kot priča krivo izpovedal. Glasom zapisnika o glavni razpravi je namreč trdil Jagoditsch, da je nekoč v gostilni Neuhold stal za Grilom in videl, da je imel ta karte na predpasniku pod mizo. Glasom tega zapisnika in lokalnega ogleda pa se je izkazala obdolžitve za neresnično. Glasom decidiranih izpovedb dveh prič (Vrecko in Högenwart), ki sta sedela istikrat Grilu ob strani, to ni bilo res. Glasom lokalnega ogleda pa Jagoditsch niti ni mogel stati za Grilom, ker je ta sedel pri steni. Namesto, da se torej zahvali Jagoditsch državnemu pravdniku zato, da ga po svoji vesti ni zasledoval radi krivega pričevanja, obdolžil je Grila novega kaznivega dejanja, da dokaže tako svojo verjetnost — ipsissima verba dr. Faleschini et nadsvetnik Fraidl.«

Nadsvetnik Fraidl in njegov senat je razsodil: prizivu se ugodi in se Jagoditsch oprosti — ter to razsodbo utemeljil tako-le: »Ponujeni dokaz resnice se je sicer popolnoma ponesrečil (v prizivni obravnavi sploh ni bilo o njem govora. Opomba pisatelja) — vendar je podan ničnostni razlog § 281. št. 9. b) k. pr. r., ker so dani pogoji, da je kaznivost ugasnila. Jagoditsch je bil namreč primoran k obdolžitvi.«

(Za senat gospoda nadsvetnika velja torej nov senzacionalen princip: »če je priča krivo izpovedala in svojo krivo ovadbo krila s krivo izpovedbo, je primorana zopet krivo ovaditi in je prosta zasledovanja zaradi krive izpovedbe in zaradi obrekovanja in event. radi razaljenja časti. Opomba uredništva.)

Telefonska in brzojavna poročila.

Italijanske demonstracije na Dunaju.

Dunaj, 27. maja. Danes ob 11. popoldne se je zbralo kakih 200 italijanskih vseučiliških dijakov, ki so pod vodstvom dunajskega urednika rimske »Tribune« dr. Tusana se podali pred naučno ministrstvo, kjer so začeli klicati »Abasso« in razgrajati. Vmes je posegla policija, ki je demonstrante razkropila in več dijakov tudi aretirala.

Boj proti brambnim predlogom.

Budimpešta, 26. maja. Stranka leta 1848. je proglasila boj proti brambnim predlogom in upa, da zbere v svojo sredo kakih 40 poslancev, ki potem lahko prisilijo vlado, da izdela nov proračun, ker poteče budgetna doba koncem junija.

Vstaja v Albaniji.

Cetinje, 26. maja. Pri Divošu so vstahi napadli turške pozicije ter Turke po ljutem boju prisilili, da so se umaknili proti Šipčanicu. Albanci so ugrabili 27 šotorov, 32 zabojev streljiva in polkovno zastavo. Druga dne so Turki pod poveljstvom Haki bega skušali izgubljene pozicije zopet nazaj pridobiti. Vkljub temu, da so vstase napadli od dveh strani, je vendar ostal njih napad brezuspešen.

Bar, 26. maja. Tu sem dobegli turški vojaki grške narodnosti pripovedujejo, da so turški voji na potu proti Planinici razdejali tri katoliške cerkve ter upopelili več katoliških vasi. Isti begunci zatrjujejo, da se nahaja poveljnik Šefket Turgut paša v stanju največje duševne pobitosti.

Te dni je skušal celo izvršiti samomor, kar so pa preprečile osebe iz njegove najbližnje okolice. Razvnetost Turgut paše je umljiva, ako se uvažuje, da se je pri prevzetju vrhovnega poveljstva nasproti vladi zavezal, da bo albansko vstajo zadušil pred odhodom sultana Mohameda v Makedonijo.

Podgorica, 26. maja. Turki so porazili Albance pri Muminu in Kosturnu. Vstahi so izgubili nad 100 mož. Pri Draganju se je udeležilo boja na turški strani 5 nizamskih bataljonov. Borba je trajala 9 ur in se je končala z zmago Albancev. Turki so izgubili 70 mož, Albanci pa 14 svojih najboljših boriteljev. Po zanesljivih poročilih z bojišča je upornikom jelo primanjkovati streljiva.

Carigrad, 26. maja. Vali s Kosovega poročila o verašnjem boju turških čet s Črnogorci, da so izgubili Črnogorci dva mrtva in mnogo ranjenih.

Ce pride sultan v Makedonijo.

Sofija, 26. maja. Bolgarska vlada je sklenila odposlati v Skoplje poseben bolgarsko misijo, da pozdravi turškega sultana, ko obišče Makedonijo. Vendar pa bi bila bolgarska vlada prisiljena, da ne odpošlje tega odposlanstva v slučaju, da Turčija ne ugodi zahtevam bolgarske vlade, da kaznuje morilca stotnika Gjorgjeva in izplača odškodnino njegovim sorodnikom.

Veliki vezir potuje po Evropi.

Carigrad, 26. maja. Kakor poročajo listi, se bo podal v kratkem veliki vezir na potovanje po Evropi in se bo ustavil na Dunaju, v Berlinu, Parizu in Londonu. Temu potovanju pripisujejo velik političen pomen.

Budgetna predloga na Turškem.

Carigrad, 26. maja. Senat je sprejel budgetno predlogo s 25 proti 24 glasovom.

Ruska nota.

Petrograd, 26. maja. Ustmeno sporočilo ruskega poslanika turški vladi je bilo še veliko bolj ostro, kakor pisмени komunikacije. Poslanik je zahteval tekem dveh dni točnega odgovora. »Novoje Vremja« vidi v vsem obnašanju turške vlade, da hoče provocirati balkansko vojno.

Carigrad, 26. maja. Turški zunanji minister Rifaat paša je v svojem odgovoru na rusko noto poudarjal, da Turčija nikakor ne mara vojne, da si pa hoče varovati pravico, da neodvisno uredi svoje zadeve, Turčija, da si bo zapomnila, da je bila med vsemi velesilami samo Rusija, ki je storila take korake proti Turčiji.

Berteauxov naslednik.

Pariz, 26. maja. Kot Berteauxovega naslednika imenujejo v prvi vrsti armadnega poveljnika Goirana, ki je skupaj z Berteauxom izdelal načrte za francoske vojaške operacije v Maroku.

Pogreb ministra Berteauxa.

Pariz, 26. maja. Danes se vrši pogreb ubitega francoskega vojnega ministra Berteauxa, za katerega delajo velikanske priprave.

Zrakoplovna tekma Pariz - Madrid.

Madrid, 26. maja. Kot prvi je došel danes zjutraj zrakoplovec Vedrines ob 8. uri 7 minut v Madrid.

Francoske operacije v Maroku.

London, 26. maja. Vojni poročevalec »Daili telegraph« brzojavljajiz Tangera, da lahko vse težnje francoske ekspedicije presoja tako, da Francosko nikakor ne bo Feza definitivno zasesti in da francoske čete pred Fezom nikakor ne ostanejo delj kakor 6 tednov. Francija nikakor ne mara Španije dražiti in hoče pokazati svetu, da ve nastopati v takih važnih vprašanjih popolnoma nesebično.

Vstaja v Mehiki.

London, 26. maja. Vstahi so zasedli glavno mesto Mehiko. Predsednik Diaz je v svoji palači »Impartiale« zaprt. Stražijo palačo vladne čete. Vstahi so opetovano poskusili navalliti na palačo, vojaki so streljali, več vstavev je obležalo mrtvih.

New York, 26. maja. Razglašeno se, da je predsednik Diaz odstopil. Provizorična vlada je prešla na generala de la Bara.

Novo zdravilo proti tuberkulozi.

New York, 26. maja. Tu je iznašel zdravnik dr. Oris nov način zdravljenja tuberkuloze, ki obstoja v ubrizgavanju nekega seruma proti tuberkulozi in v uporabi električnega toka.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 26. maja 1911.

T e r m i n .	
Pšenica za maj 1911	za 50 kg 12.30
» » oktober 1911	» » 11.20
Rž za maj 1911	» » 9.20
Koruza za majnik 1911	» » 6.20
Koruza za julij 1911	» » 5.00
Oves za oktober 1911	» » 7.75
E f e k t i v .	
Neizpremenjeno.	

Meteorološko poročilo.

Vidna udaljenost 3002. Srednji tlačni tlak 769.9 mm

maja	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
24.	2. pop. 9. zv.	734.3 737.1	13.8 9.3	p. m. jug brezvetr.	sk. oblač. jasno
25.	7. zj.	737.7	6.2	slab jug	megleno
26.	2. pop. 9. zv.	735.0 735.9	20.0 13.6	sr. jvzh. sl. jvzh.	del. oblač. oblačno
26.	7. zj.	736.6	10.0	"	brezoblč.

Srednja predvčerajšnja temperatura 10.8°, norm. 15.1° in včerajšnja 13.3°, norm. 15.2°, Padavina v 24 urah 1.4 mm in 0.2 mm

Matej Oblak naznanja v imenu svojih otrok in sorodnikov prežalostno vest o smrti svoje preljubljene žene, oziroma matere, sestre, tašče in tete, gospe

Marije Oblak

ki je danes ob 3 1/2 popoldne po težkem trpljenju in po sprejetih sv. zakramentih blaženo zaspala v Gospodu.

Zemski ostanki drage pokojnice se bodo v soboto, 27. t. m. ob 3. popoldne v hiši žalosti, Rimska cesta št. 13, slovesno blagoslovili in na pokopališču pri Sv. Križu položili k večnemu počitku.

Sv. maše za dušnice se bodo služile v farni cerkvi v Trnovem. Prosimo tihga sožalja!

V Ljubljani, 25. maja 1911.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem žalostno vest, da je naš predragi, nepozabni brat, svak in stric, gospod

Franc Milavec zasebnik

danes, dne 25. maja opoldne po kratki bolezni, prejemši sv. zakramente za umirajočega, izdihni svoj blago dušo.

Pogreb nepozabnega rajnika bo v soboto, dne 27. maja ob polu 5. uri popoldne.

Sv. maše za dušnice se bodo darovale v farni cerkvi v Cerknici.

Cerknica, 25. maja 1911.

Žalujoci ostali.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

Potrjim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem žalostno vest, da je preminula v nedeljo ob 1/3. uri popoldne po kratki in mučni bolezni naša nad vse ljubljena hčerka, oziroma soproga, dobra mamica in svakinja, gospa

Jela Laus roj. Paulošič

soproga c. kr. gozdnika v Gornjem gradu.

Truplo nepozabne rajnice se prenese v torek, 23. t. m. na tukajšnje pokopališče k večnemu počitku.

Maše za dušnice se bodo služile v raznih cerkvah.

Blago pokojnico priporočamo v molitev in prijazen spomin. 1906 Gornji grad, dne 23. maja 1911.

Žalujoci rodbini:

Fran Paulošič Josip Laus

c. kr. nadpoštar. c. kr. gozdnik

Zahvala.

Za obilne dokaze iskrenega sočutja ob smrti naše nepozabne, hčerke

Malčike Malešič

kakor tudi za darovane krasne vence in cvetlice, in za častno spremstvo k večnemu počitku, izrekamo tem potom vsem udeležencem, posebno pa veleč. duhovščini, družicam, požarni bramb. Sokolom in mojmstrom svojo globoko čutečo zahvalo.

Metlika, dne 23. maja 1911.

Žalujoca rodbina.

COGNAC!

STAR, pristen destilat dalmatinskega vina je najboljšje sredstvo za

slabotne in rekonvalescentne.

Dobi se edino pri tvrdki: 1066

BR. NOVAKOVIČ, Ljubljana.

Služba pomožnega sluga.

C. kr. davčni urad v Senožečah razpisuje službo prov. pomožnega sluga s takojšnjim nastopom.

Dnevna plača — katera se svoječasnno po zadovoljivi službi zviša — znaša 2 K 40 v in prosto stanovanje.

Zahteva se znanje slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi.

Prošnje s pripravi je poslati podpisanemu uradu do 10. junija 1911.

Želi se osebna predstavitev.

C. kr. davčni urad Senožeče,

dne 25. maja 1911. 1911

Opravična številka A I 387/11 4

OKLIC

s katerim se sklicujejo zapuščinski upniki.

K c. kr. okrajnemu sodišču v Ljubljani, oddelek I., naj vsi tisti katerim gre kot upnikom kaka terjatev do zapuščine dne 12. ma a 1911 umrlemu Francetu Hrenu, zasebniku, posestniku in trgovcu v Ljubljani, Poljanska cesta 6, zapustivšemu pisмено o oroko, pridejo zaradi napovedi in dokaza svojih zahtev

dne 3. junija 1911 dopoldne ob 9. uri

ali pa naj do tega časa vložijo pisмено svojo prošnjo, ker ne bi sicer imeli upniki do te zapuščine, če bi vsled plačila napovedanih terjatev pošla, nikake nadaljne pravice, razen v kolikor jim pristojna kaka zastavna pravica.

C. kr. okrajno sodišče Ljubljana, oddelek I., dne 19. maja 1911

Robert Smielowski

arhitekt in mestni stavbni mojster

stavbna pisarna, Rimska cesta 2 (Recherjeva hiša)

se priporoča sl. občinstvu za izvršitev načrtov in proračunov, sprejema nova, adaptacijska in vsa v to stroko spadajoča dela, :: katera se najsolidneje in po zmerni ceni izvršujejo. ::

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 94 vplačili.

„SLAVIJA“

.. - - vzajemno zavarovalna banka v Pragi. - - -

Rezervni fond K 48,812.797.— — Izplačane odškodnine in kapitalije K 109,356.860.—

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje: čigar pisarne so v lastni bančni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Proda se v Ljubljani 189.

dobro idoča trgovina

vsled rodbinskih razmer. Trgovina se proda z blagom in opravo vred. Lokal je zasiguran, ker je prodajalec lastnik hiše, v kateri se nahaja trgovina. Ponudbe pod „št. 10“ na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Malo reklame

Veliko izbire

A. & E. SKABERNE
Ljubljana, Mestni trg 10

Nizke cene

Kavarna LEON

na Starem trgu št. 30

„je kakor navadno“ vso noč odprta.

Za obilen obisk se priporočata Leon in Fani Pogačnik.

1884

Dunajska damska kapela

igra vsak dan od pol 5. do 10. ure zvečer

v park hotelu „TIVOLI“

in od 10. ure zvečer

v „NARODNI KAVARNI“

V slučaju neugodnega vremena samo v „Narodni kavarni“ od 8. zvečer naprej.

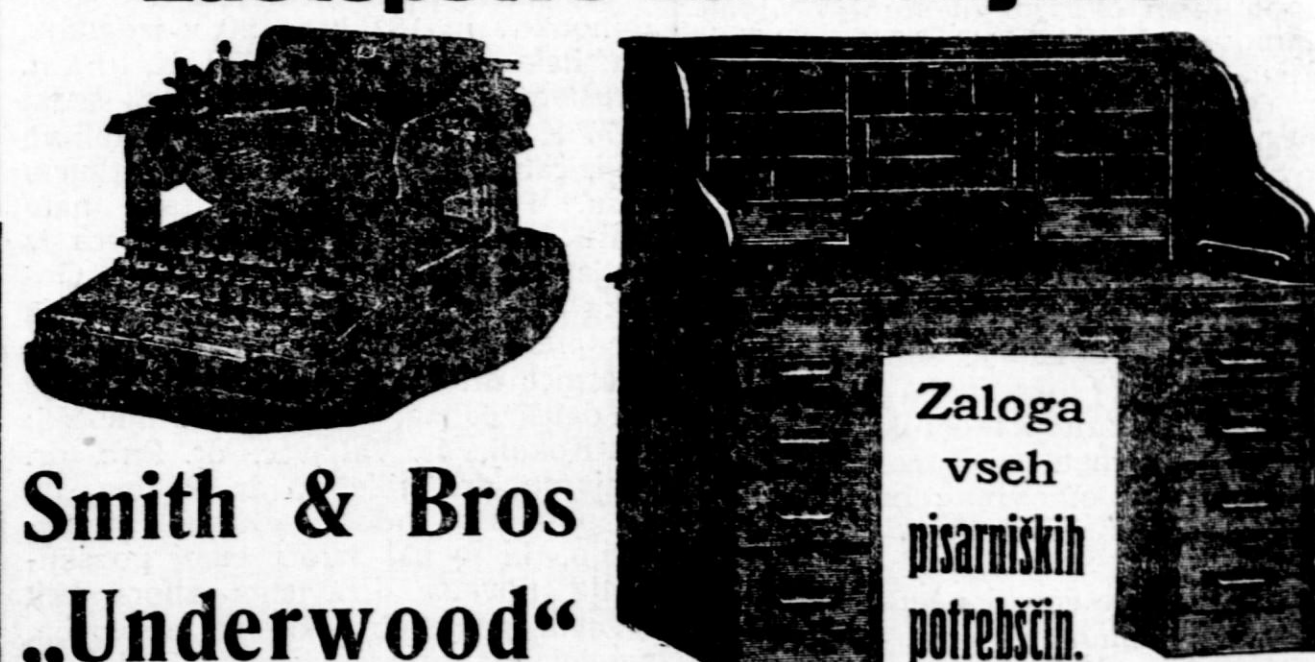
1901

Zdravilišče Toplice na Kranjskem,

1604 Dolenjske železnice postaja Straža-Toplice.

Akratotérme 38° Celzija, pitno in kopalno zdravljenje. Izredno učinkovito za protin, revma, ischias, nevralgijo kože in ženske bolezni. Veliki kopalni basini, oddeljene kopeli in mahovnat kopeh. Udobno opremljene tujske, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje, gozdovnat okolica. Dobra in cena restavracija. Sezija od 1. maja do 1. oktobra. Prospekti in pojasnila brezplačno pri zdraviliški upravi.

Zastopstvo za Kranjsko:

Smith & Bros „Underwood“

Zaloga vseh pisarniških potrebščin.

Tovarne amerik. pisarniške oprave tvrdke Jiroušek v Pragi.

Telefon 38. THE REX CO. Telefon 38.

Ljubljana, Šelenburgova ulica 7.

Delniška glavica K 6,000.000.

837

Rezervni fond okoli K 300.000.

JADRANSKA BANKA, FILIJALKA V LJUBLJANI

Šelenburgova ulica št. 7 (nasproti glavne pošte).

Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, priporočila, delnice, srečke itd. — Valute in devize. — Predajmi na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. — Promese k vsem žrebanjem.

Menjalnica.

„Vloge na knjižice od dneva vložitve“ 4 1/2 % od dneva dviga, rentni davek plačuje banka iz svojega. — Na tekoči in žiro račun po dogovoru. — Živahna zveza z Ameriko. — Akreditivi.

Centrala v Trstu.

Eskomptuje: menice, devize in fakture. — Zavarovanje vrednostnih papirjev proti kurzni izgubi. — Revizija žrebanja srečk i. t. d. brezplačno. — Stavbni krediti. — Rembours-krediti. — Borzna naročila. — Inkaso.

Filijalka v Opatiji.